Міжнародний гуманітарний університет
Інститут права, економіка та міжнародних відносин
Кафедра кримінального права, процесу та криміналістики

ЗАТВЕРДЖЕНО
Ректор
Міжнародного гуманітарного
університету
доц. Громовенко К.В.

«30» 09 2020 р.

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теоретичні та методологічні засади сучасної криміналістики

Рівень вищої освіти третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
(назва рівня вищої освіти)

Ступінь вищої освіти доктор філософії (PhI)
(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність 081 «Право»
(код та найменування спеціальності)

Освітня програма «Право»
(найменування освітньої програми)

Викладачі	д.ю.н., професор Подобний Олександр Олександрович
Профайл викладачів	https://orcid.org/0000-0002-2704-0147
Контактний тел.	067-766-85-19
E-mail:	kafedraKPPK@i.ua
Сторінка курсу у Moodle	https://moodle.mgu.edu.ua/my/
Консультації	Очні – кожен четвер у кабінеті 612 12-00 по 14-00. Онлайн-консультації – viber, zoom – за замовленням студентів

Силабус розглянуто та прийнято на засіданні кафедри
кримінального права, процесу та криміналістики
Протокол № 1 від 27 серпня 2020 р.

Завідувач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики _____ проф. Подобний О.О.

Перевірено: Гарант освітньої програми _____ проф. Крижановський А.Ф.

Перевірено: Начальник навчального відділу _____ доц. Райчева Л.І.

Погоджено: Проректор з науково-педагогічної роботи _____ проф. Гончарук А.Г.

1. Анотація до курсу

Криміналістика забезпечує раціональне досягнення всіх завдань кримінального провадження (ст. 2 К ПК У країни), передусім швидкого, повного й неупередженого розслідування та судового розгляду різних видів злочинів.

Варто зауважити, що криміналістичні методи й засоби можуть використовуватися всюди, де існує діяльність, пов'язана з доказуванням, установленням певних фактів. Головна мета курсу «Теоретичні та методологічні засади сучасної криміналістики» – показати ті можливості, які відкриваються у збиранні, дослідженні й використанні доказової інформації в кримінальному провадженні – в досудовому розслідуванні кримінальних правопорушень і судовому розгляді кримінальних проваджень (кримінальних справ) за умови використання криміналістичних методів, засобів і технологій.

Саме криміналістика дає змогу реалізувати завдання кримінального права, пов'язані з оцінюванням сутності події: чи є вона кримінальною, з наявністю в діянні особи складу злочину, з правильною кваліфікацією суспільно небезпечного діяння та з іншими кримінально значущими обставинами. Ці обставини багато в чому визначають необхідність усебічного вивчення криміналістики.

2. Мета та цілі курсу

Метою навчальної дисципліни «Теоретичні та методологічні засади сучасної криміналістики» є розвиток у аспірантів, які обрали напрям наукового дослідження за спеціалізацією «криміналістика», сучасних уявлень про стан наукових досліджень та актуальні проблеми, пов'язані із закономірностями виникнення, збирання, дослідження, оцінювання і використання криміналістичної інформації, а також отримання ними знань, навичок, вмінь для успішного використання наукових досліджень.

Цілі: навчальної дисципліни: систематизоване засвоєння навчального матеріалу та отримання теоретичних і практичних знань щодо загальних, технічних, тактичних та методичних засад криміналістики.

3. Формат курсу

Змішаний (blended) – курс, що поряд із очним форматом має онлайн супровід, структуру, контент, завдання і систему оцінювання.

Головними формами вивчення курсу «Теоретичні та методологічні засади сучасної криміналістики» є лекції, семінарські заняття, індивідуальні заняття та самостійна робота здобувачів. Кращому опануванню здобувачами III-го рівня вищої освіти навчальним матеріалом може слугувати проведення певної частини лекційного заняття у форматі: а) бесіди, що передбачає активізацію інтелектуальної діяльності здобувачів вищої освіти, мотивування їх до вивчення певної теми навчальної дисципліни, постановку «бінарних» та «небінарних» запитань для виявлення ставлення, думки, рівня ознайомлення та готовності здобувачів вищої освіти, визначення міри сприйняття ними матеріалу, що викладається. Адекватна оцінка психоемоційного стану слухачів, фахова та етична реакція на їхні репліки – загальна вимога до проведення будь-якого публічного виступу – за такого формату набуває особливого значення; б) дослідження, що передбачає формулювання здобувачами III-го рівня вищої освіти за участі викладача певної теоретичної позиції, виявлення закономірностей або аномалій у правовому регулюванні, шляхом «мозкового штурму» (метод спільного пошуку ідей і рішень, шляхів вирішення проблем або нестандартних ситуацій, що на має на меті спершу запропонувати якнайбільшу кількість варіантів, не вдаючись до їхнього аналізу та критики, а потім відібрати перспективні пропозиції, обговоривши й оцінивши кожен варіант); б) ситуаційного аналізу (кейс-метод), що передбачає вивчення здобувачами III-го рівня вищої освіти реальної конкретної політико-правової ситуації (події), визначення за участі викладача суті проблеми, причин та наслідків причин, формулювання можливих варіантів її вирішення; в) «бінарної» лекції, що передбачає виклад певного навчального матеріалу з протилежних позицій (прихильника – противника; теоретика – практика тощо) і спрямована на демонстрацію різних підходів до розуміння певного правового

явища або процесу. Така технологія викладання спонукає слухачів порівнювати й оцінювати різні точки зору, використовувати у подальшому нові ідеї замість традиційних чи очікуваних.

4. Компетентності та програмні результати навчання

У процесі реалізації програми дисципліни «Теоретичні та методологічні засади сучасної криміналістики» формуються наступні компетентності із передбачених освітньо-науковою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної діяльності, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

Загальні компетентності

ЗК-1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
ЗК-2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК-5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК-7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК-1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі професійної та/або дослідницької діяльності.
ФК-2.Здатність до застосовування концептуальних та методологічних знань в науково-дослідній роботі та предметній сфері наукових досліджень.
ФК-3.Здатність до вирішення наукових проблем та завдань у сфері дослідження.
ФК-5.Здатність планувати та організувати дослідницьку діяльність.
ФК-7.Здатність формувати та обґрунтовувати гіпотези на основі теоретико-методологічного аналізу з предметної сфери наукового дослідження.
ФК-8.Здатність до критичного аналізу досліджень різних науковців з предметної сфери наукового пошуку.
ФК-10.Здатність використовувати прийоми системного аналізу результатів досліджень.
ФК-11.Здатність застосовувати методи збирання інформації та методи кількісної обробки даних.
ФК-12.Здатність до генерування ідей та створення нових знань у сфері дослідження.
ФК-13.Здатність до проведення досліджень на глобальному рівні з використанням іноземних наукових джерел та бібліографічних баз.
ФК-14.Здатність до розроблення методичних рекомендацій щодо впровадження результатів наукових досліджень.
ФК-16.Здатність до дотримання принципів наукової етики та академічної доброчесності.
ФК-17.Здатність до ділового спілкування у науковому та освітньому середовищі.
ФК-19.Здатність до розробки навчально-методичного забезпечення освітніх компонент (дисциплін).

Навчальна дисципліна «Особливі порядки кримінального провадження в концепції кримінального процесу України» забезпечує досягнення програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньо-науковою програмою:

ПРН-1. Використовувати та розуміти категоріальний апарат з предметної області досліджень.
ПРН-2. Розуміти науково-практичний зміст та тенденції розвитку сучасних держави і права.
ПРН-3. Знати принципи та прийоми системного аналізу результатів досліджень.

ПРН-8. Здійснювати моніторинг науково-практичних проблем у професійній галузі з використанням методів збирання інформації (спостереження, аналіз документації, опитування, тестування та ін.) і методів кількісної та якісної обробки даних (математичні, статистичні та ін.).
ПРН-9. Використовувати понятійно-категоріальний апарат, теоретико-методологічні засади та методичні прийоми для обґрунтування проблем та подальшого розвитку наукових досліджень з предметної сфери фундаментального та/або прикладного спрямування.
ПРН-10. Організовувати, планувати та виконувати наукові дослідження фундаментального та/або прикладного спрямування.
ПРН-11. Застосовувати новітні інформаційні технології у проведенні наукових досліджень.
ПРН-12. Виявляти, аналізувати, протиставляти теоретичні та практичні дослідження різних науковців з предметної сфери наукового дослідження для обґрунтування власних висновків та пропозицій.
ПРН-13. Здійснювати комплексний аналіз для оцінки сучасного стану предметної сфери наукового дослідження фундаментального та/або прикладного спрямування.
ПРН-14. Переосмислювати наявне та створювати нове цілісне уявлення, пропонувати та обґрунтовувати гіпотези на основі теоретико-методологічного аналізу з предметної сфери наукового дослідження.
ПРН-17. Узагальнювати результати власних досліджень, надавати та обґрунтовувати власні пропозицій з предметної сфери дослідження.
ПРН-18. Демонструвати та обговорювати отримані результати власних наукових досліджень під час виступів на конференціях, захисту власного оригінального дослідження.
ПРН-21. Використовувати творчий підхід до розробки навчально-методичного забезпечення освітніх компонент (дисциплін).
ПРН-22. Володіти та використовувати сучасні інформаційні технології при проведенні наукових досліджень.
ПРН-29. Знати сучасну доктрину кримінального процесуального права.
ПРН-30. Знати теорію криміналістики, криміналістичної техніки, тактики і методики, оперативно-розшукової діяльності.

5. Обсяг курсу

Загалом		**Вид заняття** (денне відділення / заочне відділення)		
ЄКТС	**годин**	**Лекційні заняття**	**Практичні заняття**	**Самостійна робота**
6	180	26 / 6	24 / 4	130 / 170

6. Ознаки курсу

Рік викладання	**Семестр**	**Курс, (рік навчання)**	**Обов'язкова / вибіркова**
2020 - 2021	5	3	**вибіркова**

7. Технічне й програмне забезпечення / обладнання

Здобувачі отримують теми та питання курсу, основну і додаткову літературу, рекомендації, завдання та оцінки за їх виконання як традиційним шляхом, так і з використанням університетської платформи онлайн навчання на базі Moodle. Окрім того, практичні навички у пошуку та аналізу інформації за курсом, з оформлення індивідуальних завдань, тощо, здобувачі отримують, користуючись університетськими комп'ютерними класами та бібліотекою.

8. Політики курсу

У процесі викладання навчальної дисципліни застосовуються інтерактивні методи навчання, відбувається активне залучення здобувачів до обговорення кожного з питань курсу, що сприяє досягненню такого кваліфікаційного рівня підготовки випускників, при якому вони повинні бути здатними до вирішення професійних задач діяльності, пов'язаних із застосуванням кримінального процесуального законодавства.

Критерієм вибору методів навчання є їхня відповідність дидактичним меті та завданням навчального заняття, конкретним обставинам – умовам і часу навчання, психоемоційному стану здобувачів ІІІ-го рівня вищої освіти, рівню їхню базової підготовки та мотивації тощо. При цьому слід врахувати не лише потребу надання здобувачам нових знань, а й формування у них вмінь та навичок, необхідних для подальшого самостійного здобуття й оновлення інформації, професійного й фахового застосування набутих знань.

Вирішення практичних завдань з «Теоретичні та методологічні засади сучасної криміналістики» дозволить студентам певною мірою оволодіти практикою застосування норм кримінального процесуального законодавства, усвідомити рівень законодавчого регулювання у цій сфері та спрямувати свої зусилля на здійснення якісної юридичної діяльності.

Тому специфіка практичних занять по даній дисципліні полягає в тому, що на цих заняттях відводиться час не тільки для обговорення теоретичних питань «Теоретичні та методологічні засади сучасної криміналістики», усній перевірці знань здобувачів, але й для вирішення практичних ситуацій.

На практичних заняттях можуть використовуватись різні форми та методи контролю знань здобувачів: доповіді, експрес-опитування, доповнення відповіді, вільна дискусія, співбесіда, обговорення реферативних повідомлень, розв'язання казусів та задач, індивідуальні завдання та інші. Рівень знань, підготовленості, ерудиції, активності здобувачів на семінарах оцінюється викладачем самостійно.

Підсумковою формою контролю знань є залік, який має на меті перевірити теоретичні знання та вміння застосовувати їх, вирішуючи конкретні завдання, а також уміння здобувачів самостійно працювати з науковою та навчальною літературою. До заліку допускаються ті здобувачі, які відпрацювали всі пропущені заняття, виправили незадовільні оцінки, отримані на практичних заняттях, набрали мінімальну кількість балів і успішно здали змістовні модулі.

9. Схема курсу

№	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності (заняття) / Формат	Матеріали	Література, інформаційні ресурси	Завдання	Кількість годин	
						денне	*заочне*
1	**Тема 1. Тенденції формування предмета і завдань науки криміналістики на сучасному етапі боротьби зі злочинністю.** 1. Сучасні уявлення щодо предмету криміналістики та закономірностей об'єктивної дійсності, що вивчаються нею. 2. Співвідношення криміналістики з кримінальним процесом і теорією оперативно-розшукової діяльності. 3. Основні принципи і закони розвитку криміналістики в Україні. 4. Поняття, види і загальна характеристика джерел криміналістичної (процесуальної, доказової) інформації та її використання в розслідуванні правопорушень. 5. Загальні та спеціальні завдання криміналістичної науки на сучасному етапі боротьби зі злочинністю. 6. Роль криміналістичних знань у розслідуванні та попередженні правопорушень.	Лекція	Текст лекції	1-3, 12	Опрацювати рекомендовану літературу	2 год.	2 год.
		Практичне заняття	доповіді здобувачів		Передивитись презентацію лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 год.	2 год.
2	**Тема 2. Актуальні проблеми наукових досліджень у галузі криміналістичної техніки.** 1. Становлення, сучасний стан і перспективи розвитку наукових криміналістичних досліджень в Україні. 2. Пріоритетні напрямки подальшого розвитку наукових криміналістичних досліджень у протидії кримінальним правопорушенням. 3. Аналіз тематики актуальних сучасних дисертаційних досліджень з криміналістики.	Лекція	Текст лекції	1-3, 12, 57	Опрацювати рекомендовану літературу	2год.	2 год.
		Практичне заняття	доповіді здобувачів		Передивитись презентацію лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття Виконати завдання до самостійної роботи Підготувати презентацію індивідуального завдання за темою, узгодженою з викладачем	2 год.	2 год.

3	**Тема 3. Інформаційно-довідкове забезпечення розслідування кримінальних правопорушень** 1. Об'єкти, форми і способи криміналістичної реєстрації (обліків). 2. Поділ обліків в залежності від ступеня централізації: місцевий, регіональний, державний і міждержавний (Інтерпол). 3. Характеристика окремих видів обліків, здійснюваних інформаційними бюро, експертно-криміналістичними установами та оперативними підрозділами. 4. Способи реалізації даних обліків у розслідуванні правопорушень, розшуку осіб та предметів. 5. Перспективи автоматизації і комп'ютеризації криміналістичної реєстрації в Україні: процесу збору, систематизації, пошуку та видачі інформації, що сприяє розслідуванню правопорушень.	Лекція	Текст лекції	1-3, 10, 43	Опрацювати рекомендовану літературу	2 год.	
		Практичне заняття	доповіді здобувачів		Передивитись презентацію лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 год.	
4	**Тема 4. Актуальні проблеми тактичного забезпечення досудового розслідування** 1. Використання та роль засобів і методів криміналістичної тактики у розслідуванні правопорушень. Класифікація і загальна характеристика тактичних прийомів, рекомендацій, операцій та слідчих (розшукових) дій. 2. Тактика слідчої (розшукової) дії та її співвідношення з іншими процесуальними діями слідчого. 3. Значення слідчих ситуацій для планування розслідування правопорушень і прийняття тактично правильного рішення в умовах тактичного ризику. Проблеми і можливості програмування, алгоритмізації та автоматизації слідчої діяльності. Перспективи розвитку засобів і методів криміналістичної тактики. 4. Значення планування, як умови і методу наукової організації розслідування в конкретній слідчій ситуації. Співвідношення версій і плану розслідування. Прийоми координації спільної роботи слідчого, оперативних працівників та інших учасників процесу. Використання ЕОМ в діяльності по плануванню і організації розслідування правопорушень. 5. Особливості планування розслідування багатоепізодних правопорушень; під час розслідування правопорушень	Лекція	Текст лекції	1-3, 22, 30, 54	Опрацювати рекомендовану літературу	4 год.	
		Практичне заняття	доповіді здобувачів		Передивитись презентацію лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття Виконати завдання до самостійної роботи	4 год.	

	бригадним методом; по декількох провадженнях, що одночасно знаходяться у провадженні слідчого. 6. Технологія планування розслідування, проведення окремої слідчої (розшукової) дії чи тактичної операції. Різновиди планів і допоміжної документації. Удосконалення організаційних основ розслідування правопорушень.						
5	**Тема 5. Актуальні проблеми методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень.** 1. Науково-практичні джерела та завдання криміналістичної методики на сучасному етапі боротьби зі злочинністю в Україні. 2. Зміст структурних елементів криміналістичної методики: криміналістична характеристика правопорушенню; особливості збирання, аналізу й оцінки інформації; обставини, що підлягають доказуванню під час розслідування правопорушень даного виду; типові слідчі ситуації, що виникають на початковому і подальших етапах розслідування, і типові програми невідкладних слідчих дій, організаційних і розшукових заходів; висування версій, планування і провадження подальших слідчих (розшукових) дій; особливості завершального етапу розслідування; особливості застосування спеціальних знань і науково-технічних засобів; використання допомоги громадськості; профілактична робота слідчого за матеріалами розслідування. 3. Чинники, що визначають особливості організації та методики розслідування правопорушень по «гарячих слідах». Організація взаємодії слідчого з черговою частиною, працівниками оперативних і експертно-криміналістичних підрозділів. **4.** Проблеми типового алгоритмування розслідування правопорушень.	Лекція	Текст лекції	1-3, 18, 42, 45, 49, 56	Опрацювати рекомендовану літературу	4 год.	2 год.
		Практичне заняття	доповіді здобувачів		Передивитись презентацію лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 год.	
6	**Тема 6. Науково-методичне забезпечення судово-експертної діяльності.** 1. Предмет судової експертології як науки про судову експертизу. Різні концепції формування предмета судової експертології. Історія розвитку та формування предмета	Лекція	Текст лекції	1-3, 7-9, 11, 13, 14, 16, 17, 27, 28	Опрацювати рекомендовану літературу	4 год.	
		Практичне заняття	доповіді здобувачів		Передивитись презентацію лекції, опрацювати	4 год.	

	судової експертології. Система судової експертології. 2. Наукові підходи до формування системи науки. Принципи судової експертології. Природа та місце в системі наукових знань. 3. Вчення про методи експертного дослідження. Систематизація та класифікація знань в судовій експертології. Теорія експертного прогнозування та передбачення. Експертна профілактика. 4. Поняття та загальна характеристика експертних методик. Загальні (родові), видові (типові), окремі (часткові), конкретні методики. Структура типової методики.. 5. Психологічні основи експертного дослідження та експертні помилки. 6. Методики проведення окремих видів судових експертиз: дактилоскопічної, холодної зброї, трасологічної, балістичної, почеркознавчої, технічного дослідження документів, портретної, вибухотехнічної, економічної, хімічної, біологічної, технічної тощо.				рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття Виконати завдання до самостійної роботи. Додаткові завдання до семінарських занять (за потребою) Підготувати презентацію індивідуального завдання (реферат, доповідь, есе) за темою, узгодженою з викладачем		
7	**Тема 7. Організаційні основи діяльності експертних установ.** 1. Суб'єкти судово-експертної діяльності, їх права та обов'язки. Повноваження керівника експертної установи щодо організації проведення експертизи. 2. Структура судова-експертних установ на Україні. Експертні установи Міністерства юстиції України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства охорони здоров'я України. Організація діяльності експертних установ різних відомств. Напрямки вдосконалення організації діяльності експертних установ. 3. Організація призначення та проведення експертизи. Місце експертизи серед процесуальних засобів доказування. 4. Стадії призначення та проведення експертизи. Предмет та об'єкти експертного дослідження. 5. Зразки для порівняльного дослідження, вимоги, що для них пред'являються. 6. Стадії експертного дослідження. Структура висновку експерта.	Лекція	Текст лекції	1-3, 7-9, 11, 13, 14, 16, 17, 27, 28	Опрацювати рекомендовану літературу	2 год.	
		Практичне заняття	доповіді здобувачів		Передивитись презентацію лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 год.	

8	**Тема 8. Інформаційно-технічне забезпечення проведення експертизи.** 1. Сутність та зміст інформаційного забезпечення експертної діяльності. Суб'єкти інформаційного забезпечення експертної діяльності. 2. Діяльність, направлена на отримання інформації. Накопичення та систематизація інформації. 3. Система криміналістичної реєстрації. Оперативно-розшукові, оперативно-довідкові та довідково-допоміжні криміналістичні обліки. Криміналістичні обліки Міністерства внутрішніх справ. Обліки інших установ та організацій. 4. Поняття експертної техніки. Сучасні науково-технічні засоби виявлення, фіксації та вилучення криміналістично вагомої інформації. **5.** Науково-технічні засоби експертних досліджень. Автоматизовані інформаційно-пошукові системи. Техніко-криміналістичні засоби експертної профілактики.	Лекція	Текст лекції	1-3, 7-9, 11, 13, 14, 16, 17, 27, 28	Опрацювати рекомендовану літературу	4 год.	
		Практичне заняття	доповіді здобувачів		Передивитись презентацію лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття Виконати завдання до самостійної роботи	4 год.	
9	**Тема 9. Перспективні напрямки розвитку експертних досліджень.** 1. Актуальні проблеми ідентифікаційних досліджень. Ідентифікаційні дослідження трасологічних, балістичних об'єктів. 2. Теорія криміналістичної діагностики. Діагностичні дослідження. 3. Класифікаційні дослідження. Криміналістична ситуалогія. Проблемні питання експертизи місця події. 4. Проблеми дослідження ольфакторних слідів. Призначення та проведення одорологічної експертизи. Природно-науковий, технічний, процесуальний, етичний і тактичний аспекти проблеми застосування одорологічної експертизи у доказуванні. **5.** Молекулярно-генетична експертиза та її використання у доказуванні. Проблеми виявлення та вилучення об'єктів біологічного походження та виділення з них молекул ДНК. Проблеми накопичення та систематизації біометричної інформації.	Лекція	Текст лекції	1-3, 7-9, 11, 13, 14, 16, 17, 27, 28	Опрацювати рекомендовану літературу	2 год.	
		Практичне заняття	доповіді здобувачів		Передивитись презентацію лекції, опрацювати рекомендовану літературу. Підготувати відповіді на семінарське (практичне) заняття Виконати завдання до самостійної роботи	2 год.	

10. Система оцінювання та вимоги

Контроль знань і умінь здобувачів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Теоретичні та методологічні засади сучасної криміналістики» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Міжнародному гуманітарному університеті» та «Положення про порядок оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів передвищої та вищої освіти». Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль, тестовий контроль.

Форма контролю: залік.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті. Рівень знань оцінюється:

«зараховано» A - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

«зараховано» B - від 82 до 89 балів. Здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

«зараховано» C - від 74 до 81 балів – Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

«зараховано» D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

«зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

«не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

«не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за усіма видами робіт, зазначені у таблиці нижче.

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про академічну доброчесність у Міжнародному гуманітарному університеті» (затверджене ректором наказом № 112 від 01.11.2018 року).

Навчальна дисципліна «Теоретичні та методологічні засади сучасної криміналістики» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу (КМСОНП). Дана система запроваджується з метою удосконалення системи контролю якості знань студентів, сприяння формуванню системних та систематичних знань, ритмічної самостійної роботи впродовж семестру, підвищення об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською системою залікових кредитів (ECTS).

Оцінювання знань здобувачів повинно сприяти реалізації низки завдань, зокрема:

- підвищення мотивації здобувачів до системного навчання впродовж семестру та навчального року, переорієнтація їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування системних, стійких знань, умінь та навичок;
- відкритість контролю, яка базується на ознайомленні студентів на початку вивчення дисципліни переліком, формами та змістом контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання;
- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів, розвитку їх творчого мислення, та підвищення ефективності навчального процесу.

У випадку відсутності здобувача на лекції або семінарському занятті він ***зобов'язаний*** відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача) або відпрацювати пропущене заняття протягом одного тижня з моменту його появи. Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. За 10 днів до початку сесії викладач припиняє приймати відпрацювання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

Денна форма навчання			
Види роботи	**Планові терміни виконання**	**Форми контролю та звітності**	**Максимальна кількість балів**
І. Обов'язкові			
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до семінарських (практичних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час семінарських (практичних) занять	**40**
Виконання модульних завдань			
1.2. Підготовка до модульного контролю знань	-//-	Перевірка правильності виконання модульних завдань	**35**
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що виноситься на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР[1], перевірка конспектів навчальних текстів тощо	**10**
Разом балів за обов'язкові види РС			**85**

[1] Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

ІІ. Вибіркові			
Виконання індивідуальних завдань			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	**5**
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій, судової практики тощо	-//-	Перевірка та обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	**5**
2.3. Інші види індивідуальних завдань	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР	**5**
Разом балів за вибіркові види РС			**15**
Всього балів за РС			**100**

Заочна форма навчання

Види самостійної роботи	**Планові терміни виконання**	**Форми контролю та звітності**	**Максимальна кількість балів**
І. Обов'язкові			
За виконання модульних (контрольних) завдань			
1.1. Підготовка до модульного контролю знань	Відповідно до розкладу	Перевірка правильності виконання модульних завдань	**70**
Разом балів за обов'язкові види СРС			**70**
ІІ. Вибіркові			
Виконання індивідуальних завдань (за бажанням студента)			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	**10**
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій, судової практики тощо	-//-	Перевірка та обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	**10**
2.3. Інші види індивідуальних завдань	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	**10**
Разом балів за вибіркові види СРС			**30**
Всього балів за РС			**100**

Підсумковий контроль знань по даній дисципліні проводиться у формі *заліку (усні питання та письмове завдання)*. Питання, що включаються програми заліку є вузловими, узагальненими, комплексними, потребують творчого підходу при побудові відповіді та уміння синтезувати отриманні знання. Питання до заліку формуються в межах змісту програми дисципліни. Програмні питання доводяться до студентів на початку навчального семестру. Підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється з урахуванням результатів оцінювання поточної роботи в семестрі та результатів заліку за 100-бальною системою

11. Рекомендована література

Основна

1. Криміналістика/ Під ред. В.В. Тіщенко. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 556 с.
2. Криміналістика: підручник / В.В. Пясковський, Ю.М. Чорноус, А.В. Іщенко, О.О. Алєксєєв та ін. Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 544 с.
3. Криміналістика: підруч. , В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова, В.А. Журавель [та ін.]: за ред. В.Ю. Шепітька. 5-те вид. передобл. та допов. Київ: Ін Юре, 2016. 640 с.

Допоміжна

4. Аленін Ю.П., Тищенко В.В., Аркуша Л.И.Расследование тяжких преступлений : учеб. пособие. Харків : Одиссей, 2006. 256 с.
5. Алєксєєв О.О., Весельський В.К., Пясковський В.В. Розслідування окремих видів злочинів: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: ЦУЛ, 2013. 277 с.
6. Алєксєйчук В. І. Огляд місця події: тактика та психологія: моногр. / за ред. В.О. Коновалової. Харків: Вид. агенція «Апостиль», 2011. 232 с.
7. Бирюков В.В. Цифровая фотография: перспективы использования в криминалистике: моногр. Луганск: РИО ЛИВД, 2000. 138 с.
8. Біленчук П.Д., Кофанов А.В., Сулява О.Ф. Балістика: криміналістичне вогнестрільне зброєзнавство: [підруч.] / за ред. П. Д. Біленчука. Київ: Міжнар. Агенція «BeeZone», 2003. 384 с.
9. Біленчук П.Д., Кофанов А.В., Сулява О.Ф. Зброєзнавство: правові основи обігу вогнестрільної зброї. Порівняльний аналіз вітчизняного та зарубіжного законодавства: Україна. Європа. Світ: [моногр.] / за ред. П.Д. Біленчука. Київ: Міжнар. Агенція «BeeZone», 2004. 464 с.
10. Бірюков В.В. Теоретичні основи інформаційно-довідкового забезпечення розслідування злочинів: моногр. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2009. 664 с.
11. Бондар М.Є. Вирішення почеркознавчих задач стосовно підписів, виконаних за допомогою технічних прийомів: метод. Рекомендації. Сукманові. Київ: КНДІСЕ, 2004. 60 с.
12. *Велика українська юридична енциклопедія* : у 20 т. Харків : Право, 2016. Т. 20 Криміналістика, судова експертиза, юридична психологія / редкол. В. Ю. Шепітько (голова) та ін.; Нац. акад. прав. Наук України; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України; Нац. юрид. ун.-т ім. Ярослава Мудрого. 2018. 952 с.
13. Воробей О.В. Техніко-криміналістичне дослідження документів: навч. посіб. Київ: Центр учб. л-ри, 2008. 304 с.
14. Грановский Г. Л. Основы трасологии. 2-е изд. М., 2006. 452 с.
15. Гросс Г. Руководство для судебных следователей как система криминалистики. Новое изд., перепеч. с изд. 1980 г. Москва: ЛексЭст, 2002. 1088 с. URL: https://studylib.ru/doc/1837111/gans-gross---crimlib.info
16. Грошевий Ю.М., Коновалова В. О., Шепітько В. Ю. Судова експертиза: нормативно-правове регулювання та наукові коментарі: [навч.-довід. посіб.]. Харків: Одіссей, 2004. 448 с.
17. Експертизи у судовій практиці / за ред. В. Г. Гончаренка. Київ: Юрінком Інтер, 2005. 386 с.
18. Журавель В.А. Криміналістичні методики: сучасні наукові концепції: моногр. Харків: Вид. агенція «Апостиль», 2012. 304 с.
19. Затенацький Д.В. Ідеальні сліди в криміналістиці (техніко-криміналістичні та тактичні прийоми їх актуалізації): моногр. / за ред. В.Ю. Шепітька. Харків: Право, 2010. 160 с.
20. Колдин В.Я. Версионный анализ: монография. Москва: Юрлитинформ, 2014. 152 с.
21. Коновалова В. Е. Допрос: тактика и психология: [учеб. пособие]. Харьков: Изд-во СПД ФЛ Вапнярчук Н. Н., 2006. 176 с.

22. Коновалова В. Е., Шепитько В. Ю. Криминалистическая тактика: теории и тенденции: [учеб. пособие]. Харьков: Гриф, 1997. 256 с.
23. Коновалова В.Е. Вбивство: мистецтво розслідування: монографія. Харків: Факт, 2001. 311 с.
24. Коновалова В.Е. Версия: концепция и функции в судопроизводстве: [моногр.]. Харьков: Изд. ФЛ-П Вапнярчук Н.Н., 2007. 192 с.
25. Коновалова В.Е., Шепитько В.Ю. Обыск: тактика и психология: учеб. пособие. Харьков: Гриф, 1997. 80 с.
26. Костенко М.В. Вбивства на замовлення: криміналістична характеристика: [моногр.] / за ред. проф. В. О. Коновалової. Харків: Вид. СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2006. 160 с.
27. Кофанов А.В., Волошин О.Г., Літвінова О.В. Трасологічні дослідження: курс лекцій. Київ: Київ. нац. ун-т внутр. справ, 2010. 304 с.
28. Кофанов А.В., Кобилянський О.Л., Давидова О.О. Криміналістичні дослідження полімерів, гум та виробів з них. Методичні рекомендації. Київ: КИЙ, 2010. 48 с.
29. Криміналістика/ під ред. В.В. Тіщенко. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2017. 556 с.
30. Криміналістична тактика: навч. посіб. / за ред. д-ра юрид. наук, проф. М.А. Погорецького та д-ра юрид. наук, доц. Д.Б. Сергєєвої. Київ: Алерта, 2016. 244 с.
31. Криміналістична техніка: навч. посібник. Книга друга. / Кол. авторів; Керівник А.В. Кофанов. Київ: «КИЙ». 2009. 416 с.
32. Ларін С.Л., Салтевський М.В., Довгий Л.М., Одерій О.В. Криміналістична фотографія та відеозапис (основи методики викладення): навч.-метод. посіб. Донецьк: До-нец. юрид. ин-т ЛДУВС, 2007. 456 с.
33. Лук'янчиков Б. Є., Лук'янчиков Є. Д., Петряєв С. Ю. Криміналістика: навчальний посібник для студ. юрид. спец. вищ. навч. закл. в 2-х частинах. Частина І : Вступ до курсу криміналістики. Криміналістична техніка. Київ : Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського. 2017. 374 с.
34. Лукашевич В. Г., Юнацький О. В. Моделювання у криміналістиці та пізнавальній діяльності слідчого: Монограф. Київ.: КНТ, 2008. 184 с.
35. Макаренко Е. И. Снигирев А. П. Раскрытие, расследование и предупреждение краж из квартир. *Харьков*: ХИВД, *1994*. 114 с.
36. Марчак В.Я., Руляков В.І. Проблемні питання, які виникають під час розгляду судами кримінальних справ, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів: навч.-метод. посіб. Чернівці: Колір-Друк, 2007. 110 с.
37. Огляд місця події при розслідуванні окремих видів злочинів: наук. -практ. посіб. / за ред. Н. І. Клименко. Київ: Юрінком Інтер, 2005. 216с.
38. Подобний О.О. Глава 24. Загальні засади й тактика негласних слідчих (розшукових) дій. *Криміналістика: підручник* / За ред. В. В. Тіщенка. Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2017. С. 325-346.
39. Подобный А. А. О единой концепции оперативной разработки и негласного расследования в условиях реформирования оперативно-розыскного и уголовного процессуального законодательства Украины. *Оперативник (сыщик)*. 2013. № 2(35). С. 58-61.
40. Постіка І. В. Судова (криміналістична) фотографія: теорія і практика: моногр. Одеса, 2002. 296 с.
41. Расследование бандитизма : метод. Пособие / Под ред. А.И. Дворкина, Т.А. Боголюбова. Москва : Приоритет, 2000. 176 с.
42. Розслідування окремих видів злочинів: навч. посібник / О.В. Бишивець, М.А. Погорецький, Д.Б. Сергєєва та ін.; за ред. М.А. Погорецького та Д.Б. Сергєєвої. Київ: Алерта, 2015. 536 с.
43. Системна інформатизація правоохоронної діяльності / за ред. В. Дурдинця, М. Швеця. Київ: НДЦПІ АПрН України, 2007. 382 с.
44. Тищенко В.В. Корыстно-насильственные преступления: криминалистический аналіз : монография. Одесса. Юрид. лит., 2002. 360 с.
45. Тіщенко В.В. Теоретичні і практичні основи методики розслідування злочинів: моногр. Одеса: Фенікс, 2007. 260 с.
46. Тіщенко В.В., Аркуша Л.І., Плахотіна В.М. Основи методики розслідування організованої злочинної діяльності і проявів корупції : навчальний посібник. Одеса: Фенікс, 2010. 286 с.
47. Тіщенко В.В. Концептуальні основи розслідування корисливо-насильницьких злочинів : 12.00.09 : дис. ... д-ра юрид. наук. Одеса, 2003. 445 с.

48. Тіщенко В.В. Планування розслідування як окреме криміналістичне вчення. *Правове життя сучасної України* : матеріали міжнар. наук. конф. проф.-виклад. складу, присвяч. 15-річчя Нац. ун-ту "Одес. юрид. акад." та 165-річчю Одес. школи права, 20-21 квіт. 2012. Одеса : Фенікс, 2012. Т.2. С. 416-417.
49. Тіщенко В.В., Барцицька А.А. Теоретичні засади формування технологічного підходу в криміналістиці : монографія. НУ "ОЮА". Одеса : Фенікс, 2012. 199 с.
50. Торвальд Ю. Век криминалистики. М., 1984. 325 с.
51. Удалова Л.Д. Влияние объективных факторов на результаты опознания. *Криминалистика и судебная экспертиза.* Київ, 1984. Вып. 32. С. 33-36.
52. Удалова Л.Д. Вопросы тактики предъявления для опознания. *Криминалистика и судебная экспертиза.* Київ, 1984. Вып. 29. С. 45-48.
53. Шепитько В. Ю. Теория криминалистической тактики: монография. Харків: Гриф, 2002. 349 с.
54. Шепітько В. Ю. Криміналістична тактика (системно-структурний аналіз): моногр. Харків: Харків юрид., 2007. 432 с.
55. Шепітько В.Ю., Борисенко І.В., Когут С. А., Могильніков О. М. Ідентифікація людини за ознаками зовнішності. Харків: Гриф, 2003. 112 с.
56. Щур Б.В. Теоретичні основи формування та застосування криміналістичних методик : монографія. Харків : Харків юридичний, 2010. 320 с.
57. Щур Б.В. Сучасний стан та перспективи розвитку криміналістичної методики. *Науковий вісник Львівської комерційної академії.* Серія : Юридична. 2015. Вип. 1. С. 208-216.

Інформаційні ресурси:

Офіційний портал Верховної Ради України (законодавство)	https://www.rada.gov.ua/
Сайт Міністерства юстиції України	https://minjust.gov.ua/
Урядовий портал Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України	https://www.kmu.gov.ua/
Сайт Міністерства внутрішніх справ України	https://mvs.gov.ua/
Сайт Національної поліції	https://www.npu.gov.ua/
Сайт Верховного Суду	https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/perelik_sprav/
Єдиний державний реєстр судових рішень	https://reyestr.court.gov.ua/
Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр	https://mvs.gov.ua/ua/structure/Derzhavnij-naukovo-dosl%D1%96dnij-ekspertno-krim%D1%96nal%D1%96stichnij-tsentr.htm/
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
Офіційний вісник України	https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/b19
Сайт Міжнародного гуманітарного університету	https://mgu.edu.ua/

Розробник: д.ю.н., професор _____ О. О. Подобний